

Saba: cultuurparticipatie en cultuureducatie in het Caribisch deel van het Koninkrijk

Gregory Richardson bracht in 2021, in opdracht van LKCA, de kerngegevens in kaart van de culturele infrastructuur (kunst en erfgoed) voor cultuurparticipatie en cultuureducatie in het Caribisch deel van het Koninkrijk. In dit artikel delen we de informatie over Saba. Op onze website lees je meer informatie over het onderzoek van Gregory Richardson.

Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten vormen samen het Koninkrijk der Nederlanden. Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn bijzondere gemeenten binnen het koninkrijk en vormen samen Caribisch Nederland. De zes eilanden samen vormen het Caribisch deel van het koninkrijk.

1 Saba - kerngegevens

Talen: Nederlands, Engels

Spreektaal/talen

- 1 taal: 32,3%
- 1 taal: 67,7%
- Engels: 80,1%
- Nederlands: 4,5%
- Spaans: 9,5%
- Anders: 5,8%
- Papiaments: 0%

[Meer informatie](#)

2 Cultuurbeleid

Op het terrein van cultuur zijn er afspraken gemaakt tussen Caribisch Nederland en Europees Nederland. Het ministerie van OCW maakt de wetten. De openbare lichamen (bijzondere gemeenten) geven vorm aan het beleid via lokale wetgeving (eilandsverordeningen) en voeren het beleid uit.

Bestuurlijke situatie Saba

Het eilandbestuur op Saba bestaat uit drie zelfstandige organen: de Gezaghebber, de Eilandsraad en het Bestuurscollege. Alle drie de organen hebben binnen het eilandbestuur hun eigen taken en verantwoordelijkheden. Op Saba is dualisme het uitgangspunt bij de verdeling van de verantwoordelijkheden. Dit betekent dat bestuurders (leden van het Bestuurscollege) geen deel uitmaken van de volksvertegenwoordiging (leden van de Eilandsraad). De volksvertegenwoordigers controleren het bestuur.

Contactpersonen bij de overheid

Executive Council

De gezaghebber, Jonathan Johnson, Bruce Zagers (gedeputeerde Onderwijs) en Rolando Wilson (gedeputeerde van Cultuur) vormen het Bestuurscollege. Het Bestuurscollege voert het dagelijks bestuur van Saba uit.

[Eilandgids Caribisch Nederland](#)

[Eilandbestuur van Saba](#)

Op Saba zijn het Openbaar Lichaam Saba (OLS) en het Rijk gezamenlijk verantwoordelijk, waarbij het Rijk bijzondere stelselverantwoordelijkheid draagt.

<https://www.sabagov.com/community-development>

Focusgebieden van gemeenschapsontwikkeling:

- Maatschappelijk werk
- Huiselijk geweld en kindermishandeling
- Preventieve jeugd- en gezinszorg
- Cultuur en identiteit

Belangrijke websites kerngegevens t.a.v. cultuureducatie en cultuurparticipatie per eiland

- <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/08/bijlage-2-evaluatie-skj-eindrapport>
- <https://www.childfocussaba.org/about1>
- <https://www.facebook.com/afterschoolcareSaba/>
- <https://www.sabagov.com/community-development>
- <https://www.learningsaba.com/>

Cultuureducatie met Kwaliteit

Saba voert een project uit in het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit.

- [Kansengelijkheid en cultureel bewustzijn op Saba](#)
- [Canon aims to document Sabas history for future generations](#)
- [Artikel We gaan er samen iets moois van maken op Saba](#)

3 Onderwijs

Basisschool: Sacred Heart School

Aantal leerlingen PO 149

Saba Comprehensive School (SCS) www.learningsaba.com/

VO school (100 leerlingen) en MBO

VO: Zowel beroepsgericht als academisch voorbereidend onderwijs. Leerlingen volgen de CSEC-examen (Caribbean Secondary Education Certificate). Een CSEC is, afhankelijk van de behaalde cijfers, vergelijkbaar met de Nederlandse vmbo-t of havo.

Mbo: Leerlingen volgen een zogeheten CVQ-opleiding (Caribbean Vocational Qualification). Dit is vergelijkbaar met het Nederlandse mbo.

Meer informatie

Percentage schooluitval

Geen concrete (betrouwbare) cijfers beschikbaar.

4 Culturele sector

In totaal zijn 313 kinderen van zowel de basisschool als de middelbare school ingeschreven bij de jeugdactiviteiten: 50 bij Saba Nature Foundation, 117 bij Child Focus, 111 leerlingen bij de Saba Comprehensive School (SCS) en 35 bij de Koningin Wilhelmina Bibliotheek (sabanews.com).

Bibliotheek - Koningin Wilhelmina Bibliotheek

Carmen Simmons Cultural Complex

The Bottom

De openbare bibliotheken in Caribisch Nederland zijn vooral gericht op de klassieke uitleenfunctie van de bibliotheek. De bibliotheek op Saba heeft, met steun van het openbaar lichaam Saba, een moderniseringsslag gemaakt en biedt meer mogelijkheden. Er is echter nog geen ruimte om alle wettelijke functies van de bibliotheek, zoals het organiseren van ontmoetingen en debat en het kennis laten maken met kunst en cultuur, uit te oefenen en om als volwaardig leer- en ontwikkelcentrum te functioneren.

De Koninklijke Bibliotheek (KB) ondersteunt en begeleidt de bibliotheken in Caribisch Nederland. Op termijn zal de KB ook ondersteuning bieden aan de openbare lichamen bij het beschikbaar stellen van structurele middelen voor het bibliotheekwerk in Caribisch Nederland.

Harry L. Johnson Museum

Historisch museum

Els Mommers

Textielkunstenaar

Five Square Art Gallery

Bringing you the Art of Saba to the World.

Heleen Cornet

Artist has been living for forty years in the Caribbean on several islands of the Dutch Caribbean.

Jobean Glass art

Glass Art & Classes

Marie de Saba

jewelry everyday

Saba Artisans Foundation

Spirits & Arts on Saba

An afternoon of talking about art, thinking about art and creating art.

Saba Lace ladies

Kunstdocenten/(N)GO's/zzp'ers die voor het onderwijs of andere doelgroepen werken

Angela Johnson en Beatrix Zagers

Sapphire Ramkisson

Program Manager at Child Focus <https://www.childfocussaba.org/about>

Saba Comprehensive School (SCS) www.learningsaba.com/:

- Anton Hermans Directeur
- Dahlia Hassell Drama club leader
- Tracy Zagers-Johnson Club Coordinator
- Stacey Simmons Creatieve, uitvoerende en visuele kunst
- Roxana La Flor - Triana, Dans / Drama (dance classes jazz, hip hop and ballet)
- Emilio Sobrino Senciales, Drama / Acrobatiek

Child Focus Foundation. Youth leaders and volunteers

- Guyquade Lavia (Budu) Djembe drumming
- Noemi Claire Mandolado Arts & Crafts activity voor de leeftijd 4-7
- Carmen Simmons - beeldend, pianoles en zingen

Bibliotheken

In het algemeen kan worden gesteld dat het bibliotheekwerk op de eilanden Bonaire, Sint Eustatius en Saba fundamenteel verschilt van dat in Europees Nederland. De openbare bibliotheken in Caribisch Nederland zijn vooral gericht op de klassieke uitleenfunctie van de bibliotheek. De inrichting van de bibliotheken is sterk verouderd, vooral op Bonaire en Sint Eustatius, en voor Bonaire geldt dat de locatie van de bibliotheek niet centraal gelegen is. De bibliotheken op Sint Eustatius en Bonaire zijn momenteel onvoldoende toegerust om als leer- en ontwikkelcentrum te functioneren.

Op Bonaire is recent een initiatief gestart om een monumentaal complex te restaureren en daarin onder andere een volwaardige bibliotheekvestiging te realiseren. In een intentieverklaring zullen het Openbaar Lichaam Bonaire en het ministerie van OCW gezamenlijke uitgangspunten, doelen en acties voor het realiseren van dit project vastleggen. De bibliotheek op Saba heeft, met steun van het openbaar lichaam Saba, al wel een moderniseringslag gemaakt en biedt meer mogelijkheden, maar ook hier is nog geen ruimte om alle wettelijke functies van de bibliotheek, zoals het organiseren van ontmoetingen en debat en het kennis laten maken met kunst en cultuur, uit te oefenen en om als volwaardig leer- en ontwikkelcentrum te functioneren.

De evaluatie van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen heeft ook laten zien dat versterking van het bibliotheekstelsel in Europees en Caribisch Nederland nodig is. Het openbare bibliotheekstelsel dient op basis van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) bij te dragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van maatschappelijke kansen. Dat omvat ook de rol van het bibliotheekwerk bij het leven lang ontwikkelen, zoals genoemd in de motie Diertens.

Het bibliotheekwerk in Caribisch Nederland is op dit moment onvoldoende toegerust om deze taken te kunnen vervullen. Daarvoor zijn financiële inspanningen nodig (incidenteel en structureel) waarvoor op dit moment geen middelen beschikbaar zijn. Het Rijk kan tijdelijk stimuleren, de structurele verantwoordelijkheid ligt bij de openbare lichamen. De Koninklijke Bibliotheek (KB) ondersteunt en begeleidt de bibliotheken in CN. Op termijn zal de KB ook ondersteuning bieden aan de openbare lichamen bij het beschikbaar stellen van structurele middelen voor het bibliotheekwerk in Caribisch Nederland.

5 Fondsen

Geen fondsen bekend specifiek voor/op Saba.

6 Overig en cultuur & welzijn

The Saba Nature Foundation and Child Focus host activities for children between the ages of 4 and 12, while the SCS hosts the after-school activities (clubs) for its own pupils aged 12 to 18. The activities on offer include arts and crafts, boxing, theatre, yearbook, djembe drumming, board games, carnival costume design, Lego tech, LGBTQ+ pride club, guitar and piano lessons, West Indian cooking, chess, ballet, ceramics and textiles, sewing and Latin dance.

Saba Girls and Boys Sport Society After-School Care

Since September 2011, the society has run an after-school care programme for children aged 4 to 13. A wide range of activities are organised, including homework help, arts, crafts and music.

Expertise centrum Education – onderwijsbegeleidingsdienst

Saba Health Care Foundation

Home care and district nursing is organised from the A.M. Edwards Medical Center of Saba LIFE Center (a focal point for Saba's older inhabitants).

Saba Reach Foundation Saba Reach Foundation facilitates sustainable employment and participation opportunities for residents of Saba, young and old, who need help to find their way on the job market.

Body, Mind & Spirit - ASGS Foundation en Facebook Body, Mind & Spirit

The Saba Lions Club

Buitenschoolse opvang

Door de centrale positie die de Saba Comprehensive School SCS binnen de gemeenschap op Saba inneemt, biedt de school ook brede sociale ondersteuning en praktische zorg zoals ontbijt, lunch en naschoolse opvang.